

MEMO

Van College B&W
Aan Gemeenteraad Dordrecht
Datum 02-12-2024
Betreft Antwoord op vragen PVDD en GroenLinks RIB Bomenprogramma

Contactpersoon
Lianne Suijker-Vreugdenhil
T 078 770 4283
E la.suijker@dordrecht.nl

Geachte raad,

Bij de agendacommissie op 22 oktober jongstleden zijn vragen gesteld over de raadsinformatiebrief getiteld 'beantwoorden van moties m2 en m6 bij raadsbesluit over Bomenprogramma op 12 maart 2024'. U heeft besloten de antwoorden af te wachten. Met deze memo geven we antwoord op de technische vragen.

Overzicht

Omdat deze discussie voortduurt geven wij u eerst een overzicht van besluiten die u heeft genomen.

Overzicht van ontwikkelingen rondom het Bomenprogramma

- 14 juni 2022: Startnotitie Bomenprogramma naar de Raad
- 23 januari 2024: Beeldvormende sessie Bomenprogramma
- 12 maart 2024: Besluitvormende sessie Bomenprogramma
 - o M2 – Betere Bescherming voor Bomen – aangenomen
 - o M3 – Herplantplicht en bomenfonds – aangenomen
 - o M4 – meer kappen = meer betalen – aangenomen
 - o M5 – Bomenonderhoud – aangenomen
 - Deze coalitieperiode op niveau C gedurende deze collegeperiode: uitgevoerd
 - o M6 – Dordt verdient meer investering in bomen – aangenomen
 - Bomenprogramma op niveau B: onderdeel van coalitievorming na 2026
- 9 juli 2024: Behandeling perspectiefnota
 - o Motie PvdD: Lot van oude bomen in handen van de raad – ontraden, wordt deels opgenomen RIB beantwoording moties
- 1 oktober 2024: Raadsinformatiebrief beantwoording moties
- 7 oktober 2024: Open Brief Bomenridders Dordrecht aan gemeenteraad
- 22 oktober 2024: Agendacommissie, vragen eerst beantwoorden
- 6 november 2024: Tweede brief Bomenridders Dordrecht aan gemeenteraad

Kenmerk
Datum

Vervolg op het bomenprogramma:

- Actielijst uit het Bomenprogramma, met o.a.:
 - o Afronden bomenstructuurplan
 - o Actualiseren van de Bomenlijst
 - o Vormgeven en vastleggen van nieuw kapbeleid in APV (raadsbevoegdheid)
 - o Opstellen bomenboekhouding
- Maatregelen n.a.v. de moties Bomenprogramma:
 - o Herplantplicht in te stellen voor bomen die kapvergunningplichtig zijn (Bomenlijst);
 - o Leges voor bomen die kapvergunningplichtig zijn;
 - o Herplant stimuleren met uitgangspunt kroonvolume binnen 10 – 20 jaar teruggekeerd; of storting in bomenfonds;
 - o In APV bomenfonds opnemen;
 - o Opstarten bomenloket voor ondersteuning particulieren;
 - o Pagina op website gemeente Dordrecht plaatsen hoe vrijwilligers kunnen bijdragen aan het bomenonderhoud.
- N.a.v. Motie PvdD lot van oude bomen in handen van de raad
 - o Criteria voor beeldbepalende monumentale bomen;
 - o Prioriteit geven aan beeldbepalende bomen als er geld over is van het onderhoudsprogramma.

Beantwoording technische vragen van Partij voor de Dieren

1. *Hoeveel kapvergunningsaanvragen komen er nu jaarlijks (gemiddeld) bij de gemeente Dordrecht binnen?*

Er komen gemiddeld 66 aanvragen per jaar binnen bij de Omgevingsdienst. Hiervan zijn er gemiddeld 13 per jaar vergunningvrij. Voor de overige aanvragen wordt een advies voorbereidt. Van de genoemde 66 worden er gemiddeld 50 door de gemeente zelf aangevraagd.

2. *Hoeveel fte worden nu (gemiddeld) ingezet om dit aantal kapvergunningsaanvragen te toetsen?*

Aan de 66 aanvragen besteedt de Omgevingsdienst jaarrond 0,2 FTE aan vergunningverlening en 0,06 FTE aan juridisch advies. Voor het adviseren heeft de gemeente 0,17 FTE nodig. Naast het toetsen maakt de gemeente ook kosten voor het opstellen van aanvragen voor vergunningen die de gemeente zelf aanvraagt. Voor de 50 kapvergunningen die bekend zijn bij de omgevingsdienst gaat het om 0,06 FTE bij cluster Wijken. Het is niet bekend hoeveel vergunningen andere clusters van de gemeente aanvragen en dus ook niet hoeveel FTE ingezet wordt.

Kenmerk
Datum

3. *Het college geeft aan dat er bij uitvoering van motie M2 jaarlijks 1.100 kapvergunningsaanvragen binnenkomen. Is dit bovenop het huidige aantal, of is dit in totaal?*

Dit is inclusief het huidige aantal van gemiddeld 66 aanvragen per jaar.

4. *Welk (geschat) aantal kapvergunningsaanvragen komt op dit moment vanuit de gemeente Dordrecht zelf, en welk aantal vanuit derden. En hoe liggen deze getallen bij uitvoering van motie M2?*

Afdeling beheer adviseert op 50 (eigen) aanvragen van de gemeente en 16 van derden. Bij uitvoering van motie M2 is de schatting dat er 550 door de gemeente worden aangevraagd. Deze aantallen hebben we gebaseerd op het verschil tussen 10.000 bomen op de Bomenlijst (inclusief de bomen in complexen) en de inschatting dat er 100.000 bomen op het eiland staan die volgens de motie kapvergunningplichtig zouden worden en onder het beheer van de gemeente vallen.

5. *Welk (geschat) bedrag wordt nu jaarlijks (gemiddeld) besteed aan het toetsen van kapvergunningaanvragen. En welk bedrag zou dat zijn bij uitvoering van motie M2?*

Het geschatte gemiddelde jaarlijkse bedrag voor het huidige beleid is € 71.000,- (uren van de omgevingsdienst, juridisch advies en gemeente samen) en voor het nieuwe beleid € 1.137.000,-.

6. *Hoeveel bomen zijn opgenomen in de 1.100 kapvergunningsaanvragen? Zijn dat er 1.100 (één aanvraag per boom), of zijn dat er meer (aanvragen voor groepen bomen)?*

Er is niet uitgegaan van het aantal bomen in een aanvraag maar een gemiddelde urenbesteding per aanvraag. Het aantal bomen per aanvraag wordt niet bijgehouden.

7. *Het college geeft aan dat er 7 fte nodig zijn om jaarlijks 1.100 aanvragen te toetsen. Per jaar werkt een voltijdskracht ongeveer 1.720 uur. Dit betekent dat in scenario voor het toetsen van één aanvraag gemiddeld 11 werkuren zouden worden besteed. Is dit een juiste inschatting?*

Kenmerk**Datum**

1 FTE biedt ongeveer 1.350 productieve uren per jaar. Het aantal uur per aanvraag is berekend op 10 (Omgevingsdienst, juridisch advies en gemeente samen).

8. *Kunt u uiteenzetten welke activiteiten er worden uitgevoerd bij het toetsen van een kapvergunningaanvraag en hoeveel uren er aan ieder van deze activiteiten wordt besteed?*

Hieronder vindt u een gemiddelde berekening per aanvraag, op basis van het huidige kapbeleid en de inschatting van uren bij uitvoering van Motie M2. Hierbij is rekening gehouden met de kosten die cluster Wijken maakt voor het aanvragen van de vergunningen. De kosten die andere clusters binnen de gemeente maken voor het aanvragen van kapvergunningen is niet bekend.

Berekening per aanvraag

	Juridisch cluster				
	OZHZ	advies	cluster RK	WKN	
Gem. uren per aanvraag	4,00	1,20	3,6	1,5	10
Uurloon	110	110	110	85	
totaal	€ 440	€ 132	€ 397	€ 128	1.097

Huidig beleid	Juridisch cluster				Totaal
Bij 66 aanvragen	OZHZ	advies	cluster RK	cluster WKN	
Aantal aanvragen	66	66	66	50	
Gem. uren per aanvraag	4,00	1,20	3,6	1,5	10
Uurloon	110	110	110	85	
Totale benodigde tijd	264	79	238	75	700
FTE	0,20	0,06	0,17	0,06	0,49
Totaalkosten	€ 29.040,-	€ 8.712,-	€ 26.216,-	€ 6.375,-	€ 71.000,-

Nieuw beleid bij	Juridisch cluster				Totaal
Motie M2	OZHZ	advies	cluster RK	cluster WKN	
Aantal aanvragen	1.100	1.100	1.100	550	
Gem. uren per aanvraag	4,00	1,20	3,6	1,5	10
Uurloon	110	110	110	85	
Totale benodigde tijd	4.400	1.320	3.972	825	10.600
FTE nieuw	3,3	1,0	2,9	0,6	7,85
Totaalkosten	€ 484.000	€ 145.200	€ 436.944	€ 70.125	€ 1.137.000

OZHZ: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Cluster RK: Cluster Ruimtelijke Kwaliteit

Cluster WKN: Cluster Wijk, gebieds- en accountmanagement

Kenmerk
Datum

9. *Welke gemiddelde kosten worden hiermee gemaakt voor het toetsen van één kapvergunningsaanvraag? Kan het college hierbij differentiëren naar het aantal bomen dat per aanvraag wordt gekapt?*

Zie bij vraag 8 voor de gemiddelde kosten. Differentiëren naar het aantal bomen is niet mogelijk. Dat maakt dat een gemiddelde aanvraag van de gemeente gemiddeld € 1097,- aan uren kost en een aanvraag van derden gemiddeld € 969,-. Bij de aanvraag van de gemeente zijn ook de kosten voor het aanvragen van de vergunning meegenomen.

10. *In welke salarisschaal vallen medewerkers die kapvergunningaanvragen toetsen? Wat zijn de gemiddelde jaarlijkse werkgeverslasten voor deze medewerkers? Wat kost één van deze medewerkers gemiddeld per jaar in totaal?*

Gemiddeld vallen de adviseurs in schaal 9 met een jaarsalaris van € 83.000,- en een vergunningverlener bij de omgevingsdienst in schaal 10.

11. *Is het mogelijk het aantal gemeentelijke kapvergunningsaanvragen te beperken en daarmee wellicht ook het toetsingsproces te stroomlijnen door aanvragen te groeperen (door bijvoorbeeld te streven naar één gegroepeerde aanvraag per kwartaal of per jaar?*

Dit is mogelijk maar praktisch ongewenst. Het is twijfelachtig of de publicatie van de aanvraag juridisch mag omdat niet duidelijk per boom aangegeven kan worden wat de exacte locatie is. Ook is het juridisch ongewenst omdat een ingediend bezwaar geldt voor de hele aanvraag. Zo kan het gebeuren dat bezwaar op één boom effect heeft op de hele aanvraag. Een bezwaar op één of meerdere bomen van de gegroepeerde aanvraag werkt ook vertragend. Dit kan tot problemen leiden omdat het kapseizoen zeer kort is. Kortom, het groeperen van de aanvragen kan besparend werken, maar werkt kostenverhogend op de langere termijn.

12. *Het college geeft aan de leges voor een kapvergunning in andere gemeenten € 58,- tot € 445,- bedragen. Dit betekent dat er (1) er in andere gemeente significant minder uren worden gestoken in het toetsen van een kapvergunningaanvraag, of (2) leges in andere gemeenten niet kostendekkend zijn. Heeft het college onderzocht welke van deze twee scenario's het geval is? Zo ja, wat was hiervan de uitkomst? Zo nee, waarom niet?*

Kenmerk
Datum

De gemeente heeft niet onderzocht welke scenario van toepassing is. Redelijkerwijs kunnen we, op basis van onze eigen kosten, constateren dat leges bij andere gemeenten niet kostendekkend kunnen zijn. Tenzij andere gemeentes lichtvaardig vergunningen verlenen zonder nauw te toetsen.

Een reden voor de hoge kosten bij de gemeente Dordrecht is dat het traject voor de omgevingsvergunning bij de Omgevingsdienst is ondergebracht. De expertise op het gebied van bomen is in eigen dienst gehouden. De reden hiervoor is dat de Omgevingsdienst niet de expertise had om kapvergunningen te beoordelen. Ook wilde de gemeente deze expertise graag in huis houden. Als zowel de Omgevingsdienst en de gemeente deze expertise in huis zouden moeten hebben dan geeft dit kostenverhoging. De leges dekken ook niet de kosten van juridische procedures.

13. Zijn de afgelopen 10 jaar leges geheven voor een kapvergunningaanvraag in Dordrecht? Zo ja, in welke jaren en wat bedroegen de leges destijds?

Omstreeks 1997 is het kapvergunningproces gewijzigd. Van een stelsel waarin voor iedere boom van >10cm stamdoorsnede een vergunning nodig was is overgegaan naar de huidige manier met een stamdoorsnede van >20cm. Toen is ook het heffen van leges gestopt. De reden was vooral om illegale kap te voorkomen. De ervaring was dat burgers niet wilde betalen voor een eventuele geweigerde vergunning of een vergunning onder voorwaarden (herplantplicht). De kans om (op heterdaad) betrapt te worden is ook klein.

Beantwoording vragen van GroenLinks

- 1. Klopt het dat u tot de conclusie bent gekomen dat niveau B technisch/financieel/operationeel niet mogelijk is. Zo ja, kunt u aangeven hoe u tot die conclusie bent gekomen? Zo nee, wat is dan de reden waarom u niet met voorstellen bent gekomen?*
- 2. Waarom verwacht u dat een volgend college, als het bomenbestand er volgens uw eigen gegevens dan nog slechter voor zal staan dan nu, wel mogelijkheden zou kunnen zien om naar niveau B te groeien? En zou u daar dan niet op kunnen anticiperen?*
- 3. U suggereert enerzijds dat we bij de discussie over bezuinigingen een afweging over het bomenonderhoud moeten maken, maar anderzijds dat dat tot maximaal niveau C kan/mag leiden. Wat is de reden om deze specifieke afweging, anders dan andere nog te maken afwegingen, op voorhand te begrenzen?*
- 4. Bent u het met ons eens dat de in de bijlage geschetste effecten van scenario C t/m 2026 en scenario D daarna, ten enenmale onaanvaardbaar*

Kenmerk
Datum

zijn en niet te rijmen met een toekomstbestendige stad? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke consequenties verbindt u daaraan?

5. *Bent u het met ons eens dat elk onderhoudsniveau lager dan scenario A tot toenemende maatschappelijke en financiële kosten in de toekomst zal leiden (gezondheid, hittestress, wateropvang onveiligheid en schade, verder afnemende biodiversiteit, leefbaarheid, economie)? Zo nee, waarom niet?*

In de behandeling van het bomenprogramma op 12 maart 2024 heeft uw raad gekozen het Bomenprogramma op niveau C uit te voeren. Daarbij heeft u een motie ingediend om het onderhoudsniveau te laten groeien naar niveau B. Deze motie is aangenomen waarbij de verantwoordelijk wethouder aangegeven heeft dit als inspanningsverplichting te zien en niet als resultaatverplichting.

In de perspectiefnota 2025 – 2028 heeft het college voorgesteld om in ieder geval deze collegeperiode het Bomenprogramma op niveau C uit te voeren. In het perspectief van de bezuinigingen is dit in het oordeel van het college het hoogst haalbaar. De afweging om in de volgende collegeperiode het Bomenprogramma op niveau B uit te voeren is een afweging van het nieuw te vormen coalitie.

De maatschappelijke en financiële consequenties van het gekozen onderhoudsniveau zijn beschreven in het Bomenprogramma. Scenario D is niet als scenario opgenomen in het Bomenprogramma. Deze is opgenomen in het raadsvoorstel bij het bomenprogramma om te schetsen dat we met scenario D, het budget dat op dat moment beschikbaar was, ver onder het nodige budget zouden zitten voor een toekomstbestendige stad. De consequenties zijn opgenomen in het raadsvoorstel.

Indien uw raad wenst het onderhoudsniveau voor het Bomenprogramma aan te passen, dan kan uw raad hier een voorstel voor indienen.

6. *Hoe denkt u over de financieringsbronnen die in de brief van de Bomenridders van 7 oktober 2024 worden aangedragen?*

De suggesties die de Bomenridders maken worden besproken in structurele gesprekken tussen de gemeente en de groene partners in de stad, waaronder de Bomenridders. De grootste financieringsbronnen die worden aangehaald zijn interne begrotingsposten. Financiën worden beschikbaar gesteld op basis van uit te voeren werkzaamheden. Als bomenonderhoud uit die budgetten gefinancierd moet worden betekent het dat er op die onderdelen bezuinigd

Kenmerk
Datum

moet worden. Bij herinrichtingen (MOP projecten) worden vanuit wegen al veel groenmaatregelen gefinancierd zoals de bodem verbeterende maatregelen bij te handhaven bomen.

Ambtelijk worden er met regelmaat gesprekken gevoerd tussen de gemeente en de bomenridders en andere groene partners uit de stad. In een volgend overleg zal de brief van 7 oktober ook ter sprake komen.

7. *Waarom gaat u niet in op mogelijke verruiming van financiën voor het bomenonderhoud door verschuivingen binnen het groenonderhoud, bijv. a) door meer groenonderhoud door bewoners/vrijwilligers te laten en b) door – ook t.b.v. de biodiversiteit – het maai- en snoeibeleid te versoberen?*

In de beantwoording van de moties is ingegaan op verschuiving optie A: *‘in motie M6 staat ook het verzoek om te onderzoeken hoe deskundige vrijwilligers kunnen participeren in onderhoud en hoe bewoners kunnen worden betrokken bij het onderhoud van boomspiegels. Voor de boomspiegels werken we al met zogenaamd adoptiegroen waarvoor vrijwilligers zich kunnen melden. Het participeren in specialistisch boomonderhoud is niet gewenst omdat dat een expertise is waarvoor deskundigheid en ervaring nodig is. Aantoonbaar deskundige en ervaren vrijwilligers kunnen zich via de website van de gemeente Dordrecht melden.’*

Verschuiving optie B. raden we af omdat het snoeibeleid juist gericht is op instandhouding van het groen. Niet meer snoeien zal leiden tot meer sterfte bij struiken en ongewenste verwildering door bijvoorbeeld bramen. In ecologische gebieden wordt wel gesnoeid maar hier mag iedere spontaan opgekomen plantensoort blijven staan als hij niet de overige planten onderdrukt. In meer traditioneel onderhouden groen worden de soorten die aangeplant zijn gehandhaafd. Spontaan opgekomen plantensoorten worden verwijderd.

Het uitbreiden van ecologische gebieden tot de voordeuren van bewoners leidt soms tot ergernis en ontevredenheid. Het inzaaien van groen als kruidenrijk gras met een extensief maaibeheer wordt door sommige bewoners als een ‘bende’ of ‘onkruid’ ervaren. Ook dumpen sommige bewoners hun tuinafval in dit groen. Dit vereist uitleg aan bewoners voor het groen wordt aangebracht. De verwachting is dat bewoners ook weerstand hebben voor een meer ecologisch groenonderhoud. Dit komt onder andere door extensiever maaibeheer (langer gras) en plantensoorten die door elkaar groeien (geeft soms een rommelig beeld).

Kenmerk
Datum

We werken aan het aanpassen van het maaibeleid. Uit een analyse moet nog blijken of minder maaien goedkoper wordt aangezien hoog gras ook afgeruimd en afgevoerd moet worden en dat tot extra afvoerkosten leidt.

Tenslotte

We constateren dat de discussie rondom het Bomenprogramma voort blijft duren. Het meedenken om geld vrij te spelen voor een hoger onderhoudsniveau is te waarderen. De medewerkers die dagelijks met het bomenbeleid en onderhoud bezig zijn kijken ook voortdurend naar mogelijkheden om met de beschikbare middelen toch net weer wat meer te doen en blijven hier graag met de groene partners, waaronder de Bomenridders, in gesprek. Echter, deze discussie en veelheid aan vragen gaan ten koste van het uitwerken van het kapbeleid en andere zaken waar de raad eerder al over heeft besloten.